

הלכות הדף היומי

מסכת גיטין

תוכן

- א. משום דאסור לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל.....1
- ב. דבר תורה אחד שוגג ואחד מזיד פטור מאי טעמא היזק שאינו ניכר לא שמיה היזק ומה טעם אמרו במזיד חייב שלא יהא כל אחד ואחד הולך ומטמא טהרותיו של חברו ואומר פטור אני.....2
- ג. הכהנים שפגלו במקדש מזידים חייבין ... הא שוגגין פטורין מפני תיקון העולם.....3
- ד. העושה מלאכה במי הטאת ובפרת הטאת פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים.....4
- ה. פרה שהכניסה לרבקה על מנת שתניק ותדוש.....4
- ו. ששקל בהן משקלות כשרה ... בכנגדן בגופן מעשה קא עביד בהו ... דלא אסח דעתיה 5
- ז. גזל מטבע ונפסל תרומה ונטמאת חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך ואי אמרת היזק שאינו ניכר שמיה היזק האי גזלן הוא ממונא מעליא בעי שלומי תיובתא.....6
- ח. המבשל בשבת ... בשוגג יאכל למוצאי שבת במזיד לא יאכל עולמית ... הנוטע בשבת בשוגג יקיים במזיד יעקר.....10
- ט. ובשביעית בין בשוגג בין במזיד יעקר ... מפני שישראל מונין לשביעית.....11

דף נג.

א. משום דאסור לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל

כבר התבאר במסכת סוטה דף ל: שכשם שמותר לאכול חולין טמאים ולשתות¹, כך מותר לגרום טומאה לחולין שבא"י אפילו הם טבל ולא הופרשה תרומה, ויש לו לטמא את החולין המתוקנין בידיים לכתחלה², וכן מותר לאדם ליגע בכל הטומאות ולהתטמא בהן, שהרי הזהיר הכתוב את בני אהרן ואת הנזיר מהתטמא במת מכלל שכל העם מותרין, ושאף כהנים ונזירים מותרין להתטמא בשאר טומאות חוץ מטמא מת.

¹ רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק טז הלכה ט
² כסף משנה שם

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל
וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

עיסה³ הטבולה לחלה אינה כחלה⁴, והרי היא כחולין לענין הטומאה, שאין השני עושה שלישי בחולין כמו שהתבאר, ומותר לטמא בידים⁵, ולגרום טומאה לעיסה הטבולה לחלה כשצריך לכך⁶, שהרי היא חולין שבארץ ישראל ולפיכך י"א שמותר להפריש מעיסה טהורה וטמאה כמו שהתבאר.

ב. דבר תורה אחד שוגג ואחד מזיד פטור מאי טעמא היזק שאינו ניכר לא שמיה היזק ומה טעם אמרו במזיד חייב שלא יהא כל אחד ואחד הולך ומטמא טהרותיו של חברו ואומר פטור אני

כבר התבאר לעיל דף נב: שלא מצינו בתורה שחייבה על הנזקים אלא בהזיקא דמינכרא⁷, כגון קרן ושן ורגל ובור, אבל המזיק את חברו בהיזק⁸ שאינו ניכר⁹, כגון המטמא טהרותיו של חברו, או המערב יין נסך ביינו של חברו לא חייבה התורה, אבל, כדי שלא יהא כל אחד ואחד הולך ומטמא טהרותיו של חברו או מערב יין נסך ביינו וכה"ג ואומר פטור אני, חכמים

³ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ז הלכה יב, וכן בשאר אבות הטומאה פרק יא הלכה טו וז"ל הטבל, והמדומע, וגידולי תרומה, ומעשר שני וראשון, ועיסה הטבולה לחלה, הרי הן כחולין והראשון טמא בהן והשני פסול ואין בהן שלישי.

⁴ ואף על גב דחולין שנעשו על טהרת תרומה שלישי פוסל בהן כמו שהתבאר ודין חלה כדין תרומה צ"ל דזה דוקא אם דעתו שישאר על טהרת תרומה אבל כאן אינו שומרם על טהרת חלה אלא עד שיפריש וזה לא מקרי נעשה על טהרת תרומה. ע"י חזו"א לקוטים לזרעים סי' ד' סק"ב

⁵ תי"ט ספ"ה דשביעית

⁶ אבל אסור לטמא בחנם. חזו"א שם סק"א

⁷ הרמב"ן בדינא דגרמי הקשה למה לא יתחייב במטמא ומדמע מדינא דגרמי, והביא יש מפרשים שדר"ג קנסא ואינו חייב בשוגג, ולדבריהם היזק שא"נ וחייב גרמי שווים הם שאינו חייב אלא במזיד ומתכוין להיזק, אבל הרמב"ן שם דחה דיעה זו (ע"י פרק ג) וכתב שלכן אינו חייב בהיזק שאינו ניכר מדד"ג משום דכיון דקיי"ל היזק שאינו ניכר לאו שמיה היזק, אין זה נזק להתחייב עליו אף מדד"ג, ועיי"ש מ"ש ליישב בהא דמחיצת הכרם שאינו בכלל היזק שא"נ, וע"י חידושי הריטב"א בגיטין שם.

⁸ שו"ע חו"מ שפה א

⁹ בפמ"ג בפתחה לאו"ח סוף סדר ב כתב שהתחוב כף של איסור לתוך היתר הוא בכלל השא"נ, אלא שמסתפק בדבר שטעמו נרגש שאפשר דהוי כהיזק ניכר.

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתניהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

קנסוהו¹⁰ לשלם¹¹ מן היפה שבנכסיו כדין כל מוזיק¹², ודוקא במזיד אבל שוגג¹³ או אנוס פטור¹⁴, שלא קנסו אלא מזיד. ויש אומרים¹⁵ שלא חייבו במזיד אלא במטמא פירות חבירו, או שעירב תרומה בפירותיו, או עירב יינו ביינ נסך, או שניסך יינו לע"ז.

ג. הנהנים שפגלו במקדש מזידים חייבין ... הא שוגגין

פטורין מפני תיקון העולם

להלן דף נד: יבואר בעזה"ת שההנהנים שפגלו¹⁶ את הזבח, או¹⁷ שחשבו באחת מד' עבודות לאוכלו או להקריבו חוץ למקומו, או שחשבו על קרבן

¹⁰ כתב בערוה"ש בשם היש"ש שבקנס זה חייב גם בהודה מפי עצמו, שלא אמרו מודה בקנס פטור אלא בקנסות דאורייתא, ובש"ך סימן שפח ס"ק נא כתב בשם הרש"ל גבי מוסר וגרמי שאם הודה מעצמו פטור, והש"ך שם חולק עליו, והביא בשם המרדכי שלא אמרו מודה בקנס פטור בקנס דרבנן, ועי' קצה"ח שם ס"ק יא שהשוה קנס דהיזק שא"נ לקנס דרבנן, וא"כ גם זה תלוי במחלוקת, ועי' שו"ת נוב"ת חו"מ סי' סא, שו"ת חת"ס או"ח סי' קיט, שו"ת כת"ס חו"מ סי' כו ושו"ת חתן סופר סי' נה, ועי' להלן אם גרמי בהיזק שאינו ניכר חייב. כתב בערוה"ש שהמוזיק בשוגג היזק שאינו ניכר ובא אחר והיזק אותו חפץ בהיזק ניכר אינו חייב לשלם אלא מה שהיה שוה לאחר ההיזק שא"נ, דסו"ס אינו שוה יותר בשעת נזק שני.

¹¹ וכתב בשער משפט סימן קעו סק"ד שאם נתכוין לטובה ולהנאת עצמו פטור בהיזק שאינו ניכר, וכ"ש כשנתכוין לטובת הניזק, ועי' מנחת פתים כאן, ועי' דיני פקדון פרק ה בדין שומר בהיזק שאינו ניכר ובדיני גניבה פרק ה מדברי המש"מ ששומר וגזלן שעשה בידים היזק שאינו ניכר חייב אף בשוגג.

¹² ומשלם מעידית, אף על פי שהוא קנס דרבנן, דכעין דאורייתא תיקון, כתב המאירי בפ' הנזקין דקנס דהיזק שאינו ניכר אין גובין בזמח"ז, וכ"כ בביאור הגר"א סימן א, ובשם יש אומרים כתב המאירי שגובין, שלא אמרו אלא בקנס שהוא יותר מן הקרן, אבל היזק שא"נ במזיד, סו"ס חסרו ממון, ועי' שו"ת כת"ס חו"מ סימן כו.

¹³ במנחת פתים הביא בשם תורעק"א במשניות בגימין פ' הנזקין שהוכיח מדברי הש"מ ב"ק דף ה שהמתכוין לנסך יינו של זה וניסך יינו של אחר מיקרי שוגג ופטור, ותמה המנח"פ שהרי בנתכוין להרוג את זה והרג את זה קיי"ל כרבנן דחייב מיתה, ואפי' לדעת הרמב"ם שפסק כר"ש מ"מ בבושת חייב, וכן בבהמה חייבת מיתה, ולא מסתבר שלגבי מיתה חשוב כמזיד ולגבי השא"נ יהא חשוב כשוגג, ונשאר בצ"ע, ועי' דרכי דוד.

¹⁴ ולא מצינו חיוב תשלומין מדיני שמים, ובשו"ת הכ"צ בנוספות סימן י מסתפק בזה, ובשו"ת כת"ס חו"מ סימן כד מדויק מדברי רש"י בפ' הכונס גבי עושה מלאכה בפרת המאת דהשא"נ הוא שאינו חייב אלא פורענות מדיני שמים, ומשמע שאין חיוב תשלומין (לכאורה אדרבה, שאם חייב פורענות הרי בודאי שצריך להפטר מהעונש ע"י תשלומין), אלא שכתב שמסוגית הגמ' משמע שדינו כגרמא שיש חיוב לצ"ש, ולפי"ז אם תפס אין מוציאין ממנו, לדעת הפוסקים דמהני תפיסה, ועי' שו"ת חתן סופר סימן נה.

¹⁵ ש"ך שם סק"א בשם כמה ראשונים, דמקנסא לא ילפינן לשאר דברים, ועי' פ' הבנת השעמ"ש בסברת התוס' והרמב"ן נראה שנחלקו אם דין היזק שאינו ניכר הוא בשעת הנזק, או צריך שימשך גם לאחר מעשה הנזק. ועי' ספר מנחת שלמה סימן פח ופמ.

¹⁶ רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ז הלכה ד במשנה למלך שם הקשה ולא ידעתי מאי איריא שפגלו דהיינו מחשבה שחוץ לימנו אפילו מחשבה דשלא לשמן דהקרבן כשר אפי"ה חייבין כיון דקי"ל שלא עלו לבעלים לשם חובה ... וצריך להביא אחר לחובתו או

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

שבא בנדר שלא לשמו, במזיד, חייבין לשלם, בשוגג, פטורין. אך בקרבן נדבה אם חשבו שלא לשמה אינם חייבים לשלם.

ד. העושה מלאכה במי חטאת ובפרת חטאת פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים

העושה מלאכה בפרת חטאת, ובמי חטאת, של חבירו, י"א¹⁸ שבמזיד חייב לשלם בשוגג פטור. וי"א¹⁹ שפטור מדיני אדם אפילו במזיד, משום שאין מתכוין להזיק, אלא להנאתו הוא מתכוין, משום כך לא קנסו בו מזיד²⁰.

ה. פרה שהכניסה לרבקה על מנת שתינק ותדוש

נדרו כו'. וסבור הייתי לומר דנקט שפגלו לכלכול כל מין קרבן שיהיה אף נדבה דקי"ל שאינו חייב באהריותו דמשום מחשבה דשלא לשמו לא מיחייבי הכהנים. וכ"ת דאי משום האי טעמא אף שפגלו ליפטרו הכהנים כיון שהיה נדבה ואינו חייב באהריותו, הא ליתא שהרי כתב רש"י שם פ' הנזקין (דף נ"ג) וז"ל חייבין לשלם דמיה לבעלים שהרי צריכים להביא אחרים ואי נמי נדבה היא קשה בעיניו שלא הקריב קרבנו שהרי להביא דורון היה מבקש ע"כ. וראיתי להרא"ש בפרק ד' דנדרים (דף ל"ה) שכתב הכהנים שפגלו שחשבו באחת מד' עבודות לאוכלו או להקריבו חוץ לזמנו או חוץ למקומו ע"כ. ומדנקט הרא"ש הני תרי גווני ולא נקט נמי שלא לשמו משמע דדוקא בהני מיחייב ולא מצאתי מקום לחלק אלא דוקא בנדבה וכדכתיבנא.

¹⁸ רמב"ם שם ועיין משנה למלך שם שדעת רבינו נראה דס"ל דהסוגיא אתיא כשמואל וכמ"ש הרמב"ן אך הוא ז"ל ס"ל דהלכה כרב דמקנסא ילפינן, ומש"ה פסק דהעושה מלאכה במי חטאת חייב. ומה שפסק כרב ולא כשמואל אף דקי"ל הלכתא כשמואל בדיני הוא משום דסוגיין דחולין (דף מ"א) אולא כוותיה דרב, ועיין במאירי שכתב "מעשה העושה מלאכה הפוסלת במי חטאת ובפרה עצמה במזיד חייב מתורת קנס אף על פי שלא כיון להזיק, הואיל ומ"מ מזיד הוא ויודע בפיסולן, חייב מתורת קנס, ולא מן הדין שהרי היוק שאינו נכר הוא.

¹⁹ השנות הראב"ד שם ועיין מגיד משנה שם שבאמת סוגית הגמרא בפשטה כדבריו, ושכן דעת הרמב"ן ועיין משנה למלך שם בדעת הרמב"ן שנראה דס"ל כהראב"ד ולא מטעמיה דבדינא דגרמי (דף ק"ג ב) כתב שמעמו משום דמטמא ומדמע קנסא ולא גמרינן מינה לדינא אחרינא וכ"כ ר"ח ז"ל ע"כ. ובדף ק"ד חזר הרב ז"ל וכתב העושה מלאכה במי חטאת ובפרת חטאת היוק שאינו ניכר הוא ואומר לו הרי שלך לפניך ואפי' במזיד פטור דלא גמרינן ממטמא ומדמע דקנסא הוא והראב"ד נראה דס"ל דקי"ל כרב דמקנסא ילפינן ומש"ה הוצרך לומר דטעמא דפטור הוא משום דמתכוין להנאתו. ועיין ח"י הגר"ח הלוי שם

²⁰ עיין מ"ש הראב"ד בס' תמים דעים והובא בח"מ סי' ס"ו דירש שמהל לעצמו להנאתו דמחול ולא מקרי מזיק כיון שהוא להנאתו והביא ראיה מדין זה דעושה מלאכה בפרה דפטור משום דמתכוין להנאתו ויע"ש ויש לחלק דשאני במוהל דרוצה ליהנות בממון חברו ליטלה לעצמו מש"כ בפרה דהוא אינו נוטל כלום וממילא יזיק חבירו דנפסל מחמת מלאכה. בני דוד שם

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

הכנים פרה אדומה²¹ של חבירו, למרבק, כלומר מקום אסיפת הבהמות וקישורן, כדי שתינק מאמה, ותדוש²² ולא עשו בה מלאכה אחרת, אלא שנתכוין בשעה שעברה שתהא דשה²³. למרות שפסלה, שהרי חשב עליה לעשות מלאכה כיון שאינו מעשה בידים אלא רק במחשבה, הרי זה כגרמא ופטור מדיני אדם, וחייב בדיני שמים.

דף נג:

ו. ששקל בהן משקלות כשרה ... בכנגדן בגופן מעשה קא עביד בהן ... דלא אסח דעתיה

מי חטאת²⁴ ששקלן במשקל, אם הסיח דעתו²⁵ פסולין משמירתם, ואם לאו כשרין.

²¹ רמב"ם שם הלכה ה

²² וא"ת מאי שנא מפגול דהוי נמי במחשבה אף על גב דלא עביד מעשה, תירצו בתוס' דשאני התם דבשעה שמפגל עושה מעשה ששוחט אבל הכא אינו עושה מעשה, ואף על גב דלא ניחא ליה לבעל הפרה במלאכה זו ואנן בעינן עובד דומיא דעבד דניחא ליה, י"ל דלא בעינן דניחא ליה לבעלים ממש אלא דניחא ליה לעושה בה מעשה דלא בעינן דומיא דעבד אלא לאפוקי בשנעשה בה מלאכה ממילא בלא דעת העובד בה, חיי הרשב"א.

²³ ריטב"א בסוגיא

²⁴ רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק י הלכה ה

²⁵ ויש לבאר איזה היסח הדעת פוסל במי חטאת, דא"א לומר היסח הדעת ממש כבתפילין שהרי האפר פרה היה מוצנע הרבה עשירות שנים ואיך אפשר שלא להסיח דעתו מהן, ועדיין אפשר לומר דהאפר בלבד די שהוא מונח במקום המשתמר, כדכתיב: למשמרת למי נדה, אבל כשנתערב עם המים להזאה פוסל היסח הדעת ממש כמו בתפילין, אך גם זה אינו שהרמב"ם כתב מפורש דבין המים לבדן ובין האפר לבדן ובין כשכבר קידשן רשאי להשהותן ימים ושנים, והיאך אפשר שלא יהא לו היסח הדעת, אלא דעניין היסח הדעת במי חטאת כך הוא: דהתורה אמרה למשמרת וממילא דכשהם מונחים במקום המשומר יצא, וזה גופה מקרי שלא הסיח דעת, כלומר שלא הסיח דעתו משמירתן. אמנם אם מונחים במקום גלוי כגון שמוליכין במקום למקום בוודאי צריך לשמרן ושלא יעלים עינו מהם דכשמעלים עין הרי אינם משומרים, וכך אם עושה בהם דבר כגון ששוקלן במשקל פשיטא שאסור להסיח דעתו מהן אף רגע דאל"כ אין זה למשמרת, וכשמוליכין ממקום למקום ישגיה עליהן וכשצריך לישן יסגירם במקום המשומר. וכ"ש שלא ישמש בהם לאיזה תשמיש שאינו שייך להם, כגון להעמידו על המשקל ולשקול כנגדו דבר אחר, דכיון דכוונתו לידע המשקל של הדבר האחר ממילא דמסיח דעתו מהמי חטאת, אבל אם שוקלן לידע משקלם צריך רק להשגיה בהם ולא להסיח דעתו, אבל לשקול כנגדן דבר אחר בע"כ מסיח דעתו ופסולים בכל עניין. ערוך השולחן העתיד הלכות פרה אדומה סימן ע

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

אבל אם שקל דברים אחרים במי הטאת, כלומר²⁶ שהניח על המאזנים מי החטאת שיודע את משקלם בכף אחת, ובכף השניה הניח דבר אחר, לידע משקלו. הואיל ועשאן משקולת פסלן שאין זו משמרת. וי"א²⁷ שרק אם הסיח דעתו פסולים, ואם הניח בתוך מי החטאת²⁸ דבר בכדי לשוקלם או למדוד נפחם פסולים לכו"ע גם ללא היסח הדעת שהרי עשה בהם מעשה.

לפיכך למרות שאם עשה בהם מעשה יש מחייבים במזיד כדין היזק שאינו ניכר כמו שהתבאר, אם הסיח דעתו ממי חטאת של חבריו²⁹, למרות שפסלם, כיון שלא עשה בהם מעשה, הרי זה כגרמא ופטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים.

ז. גזל מטבע ונפסל תרומה ונטמאת חמץ ועבר עליו הפסח

אומר לו הרי שלך לפניך ואי אמרת היזק שאינו ניכר

שמיה היזק האי גזלן הוא ממונא מעליא בעי שלומי

תיובתא

נפחת שווי הגזילה³⁰, ושוה פחות מבשעת הגזילה, בין שפחתו בידים ובין נפחת מאליו, אם הוא פחת הניכר, משלם כפי שוויה בשעת הגזילה.

²⁶ ערוך השולחן העתיד הלכות פרה אדומה סימן ע

²⁷ השנות הראב"ד שכתב אין הסוגיא הולכת בניטין על דרך פירושו, עכ"ל. והאמת כן שהרי שם [נ"ג ב] מבואר דאם שקל בגופן והיינו שהניח בשר בתוך המי הטאת לשוקלן ע"י סימני עליית המים בכל עניין פסולים, ואם שקל איזה דבר כנגדן על משקולת שנייה אם לא הסיח דעתו כשר ע"ש. ולהרמב"ם פסולים בכה"ג. והכסף משנה רצונו להעמיד בדברי הרמב"ם שזה שכתב ששקלן במשקל כוונתו ששקל כנגדן, וזה שכתב אם שקל דברים אחרים במי הטאת, היינו ששקל בגופן ע"ש, ומי לא יראה הדוחק הזה ומלשונו מבואר ההיפך. ערוך השולחן העתיד שם.

²⁸ כפירש"י שם

²⁹ רמב"ם חובל ומזיק שם.

³⁰ שו"ע ונו"כ חו"מ שנד ג, שסב יא, ועל זה אמרו כל הגזלנים משלמין בשעת הגזילה, וה"ה לגנב,

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

נפחת בפחת³¹ שאינו ניכר, והוא בעין³², כגון בהמה שכחשה כחש שיכול לחזור³³, מטבע שנפסלה במדינה זו ויוצא במדינה אחרת³⁴, פירות שהרקיבו מקצתן³⁵ כלומר שעלתה בהם כנימה³⁶, תרומה ונטמאה, חמץ ועבר עליו³⁷

³¹ שו"ע ונו"כ שם שסג א

³² אבל אם אינו בעין, ואפילו אח"כ נאבד באונס, אף על פי שאילו היה בעין היה נפטר בהשבה כמו שהוא, מטעם הרי שלך לפניך, עתה אינו יוצא בהשבת דמים אלא כשווי בשעת גזילה, וכמו שכתב בשו"ע סימן שסג סעיף ב, וכן אם הוול ואינו בעין משלם כשעת הגזילה, וכתב במחנ"א ה' נוקי ממון סימן א שאפילו רוצה להחזיר הפין בזה שגול, אינו יכול לפמור עצמו בכך משום שאין זה כעין שגול, ועי' שו"ת בית אפרים הו"מ סימן ד.

³³ ומשמע בנה"מ סימן שמ סק"ג שאם יכול לחזור לקדמותו ע"י רפואות מיקרי כחש דהדר, אלא שאם נכחש מעצמו, אין הגולן חייב אפילו בהוצאות הריפוי, אבל אם הכחישה בידים, משמע שחייב בהוצאות הריפוי מדין מו"ק, ובסמ"ע סימן שסג סק"ח בתירוץ ראשון משמע שבכחש החוזר, אף על פי שבא מחמת מלאכה אומר לו הרי שלך לפניך, (ובתירוץ שני מצדד לומר דכיון שנהנה מחמת מלאכה חייב אף בכחש החוזר, דומיא דשחרוריתא דאשיתא, וסיים שזה דוחק, ועי' פרק ז הערה ח), אבל בנה"מ שם סק"ד כתב דתליא בפלוגתא דסימן שז סעיף ו אם מו"ק חייב בכחש שסופו לחזור ואפשר שהנה"מ לשיטתו בסימן כה סק"א שגם גולן חייב בחיובי מו"ק, אבל לדברי הקצה"ח שם, אפשר שגולן אינו חייב גם בזה, וא"כ לכאורה מוכח מדברי הסמ"ע דלא כהנה"מ, ומדברי הט"ז סימן שסג סעיף א משמע כדברי הנה"מ, עיין שם. ועי' קצה"ח סימן שז סק"ג ובחזו"א ב"ק סימן כ סק"ה. פתחי חושן חלק ה פרק ה הערה כד.

³⁴ וכתב רש"י שיכול לומר לו לך והוציאה שם, וכתב בערוה"ש דאע"פ שיש לו הוצאות להוליכה לשם, מ"מ אינו אלא היזק שאינו ניכר.

³⁵ וכתב במחנ"פ בשם ספר יהושע שמ"מ לגבי המקצת שהרקיבו חייב לשלם.

³⁶ שאם עלתה בהם תולעת הרי הם כבריאים ואינו נזק כלל עיי"ש בש"ך י, ובחידושי חת"ס בגליון השו"ע נראה שמפרש ע"פ פירוש הפני משה בירושלמי שם שאם הרקיבו מחמת הכנימה שדרך להתפשט הוי כהרקיבו כולם, ואם מחמת התולעת, השאר כבריאים והוי כהרקיבו מקצתן, ולפי"ז למעשה אין חילוק בין הרקיבו כולם או מקצתן בכמות הפירות, אלא בגוף הפרי תלוי הדבר, ובחידושי חת"ס לגיטין דף גב ע"ב נראה ג"כ שדחה דברי הסמ"ע ופירוש הפני משה, ונראה מדבריו שם (וכן בגליון השו"ע, אלא שאפשר שיש ט"ס שם), שהירושלמי חולק על גמרא דילן, ואינו מחלק בין כולם למקצתן, אלא כנימה היינו מילבין שנראים על הפירות מבחוץ, ולכן הו"ל היזק ניכר, משא"כ תולעת שהיא בפנים, ומבחוץ נראים הפירות יפים, אומר הרי שלך לפניך, וגמרא דילן שמחלק בין כולם למקצתן, ס"ל שאין לחלק בין כנימה לתולעת, ואף על פי שעתה אינו נראה, סופו שיראה, עיין שם, ובערוה"ש העתיק דברי הש"ך ופירש החילוק בין כנימה לתולעת שזה מבחוץ וזה מבפנים, ולכאורה לדברי החת"ס אין הפירוש בדברי הש"ך כן. ובחזו"א ב"ק סימן יז ס"ק טו כתב ג"כ שהירושלמי חולק על גמרא דילן, אבל בסימן כ סק"ג כתב דאפשר דתרווייהו איתניהו, ומחמת התולעת שאמרו בירושלמי שדינם כבריאים היינו אפילו התליעו רובן, ומשנתינו מחמת הכנימה ואפ"ה במקצתן נפטר בהרי שלך לפניך. ועיין פתחי חושן שם הע' בו

³⁷ כתב בקצה"ח בשם חק יעקב שאם תבעו בתוך הפסח אינו נפטר בהרי שלך לפניך, לפי שהכל מצווין לבערו וכאילו שרוף דמי, ונמצא שאינו מחזיר לו כלום, והקשה הקצה"ח דא"כ נמצא שבתוך הפסח קנאו בשנוי, כדמוכח בפ' הנוקין דהיזק ניכר הוי שנוי, וא"כ אף לאחר הפסח אינו יכול להפטר בהרי שלך לפניך, ואם נאמר שאינו היזק ניכר, למה לא יפטר בתוך הפסח, ומיישב הקצה"ח סברת הח"י דכיון שעובר עליו בבל יראה משום שאצלו הוא גורם לממון, ומוטל עליו לשרפו, אם יאמר הרי שלך לפניך הרי מבטל מצות שריפה, משא"כ לאחר הפסח שאין מצוה לשרפו, אם זרקו לפניו ואמר הרי שלך לפניך, אף על גב דעבר אמירא דרחמנא, קיים מצות השבה, עיין שם. ובשו"ת נוב"ק או"ח סימן כ כתב שגם בפסח נפטר בהרי שלך לפניך,

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתניהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

הפסח³⁸, בהמה שנפסלה לקרבן מחמת שנעבדה בה עבירה, או מחמת מום שאינו ניכר³⁹, ואפילו נגזר דינה לסקילה ונאסרה בהנאה, וכן כשהזול החפין, מחזיר הגזילה כמות שהיא ואומר לו הרי שלך לפניך, ואינו צריך להשלים הפחת⁴⁰.

אבל גזל בהמה וכחשה כחש שאינו יכול לחזור, כגון חלאים שאין להם רפואה, או גזל בהמה שוהזקינה⁴¹, או פירות שהרקיבו כולם. וי"א⁴² שכך גם אם הרקיבו בכמות

ועי' בנוב"ת או"ח סימן סה אות ט, וגם בבית מאיר כתב שגם בפסח נפטר בהרי שלך לפניך, ומפרש מ"ש ועבר עליו הפסח, היינו שעת איסורו. ובאמרי בינה דיני פסח סימן יב כתב בדברי הח"י דתליא בפלוגתא אי איסור הנאה חשיב שלו, דאי לא חשיב שלו ואפ"ה יכול להפטר בהרי שלך לפניך, א"כ ה"ה תוך הפסח נמי, אבל אם נאמר דחשיב שלו, כיון דמצווה לבערו לא נפטר בהרי שלך לפניך, ועיין בבית הלוי ח"א סימן מח אף על פי שאסור בהנאה מ"מ אין איסורם ניכר.

³⁹ כגון בדוקין שבעין, רש"י, ומשמע בתוס' (דרף צח ע"א ד"ה הצורם) דאיירי בבהמה שכבר הוקדשה למזבח, ומ"מ כיון שנפסלה מאליה שלא פסלה בידים אומר הרי שלך לפניך, אבל כשפסלה בידים חייב מדין מזיק, ובבהמת חולין אינו חייב מדין מזיק אלא במום הניכר, וכתב היש"ש שם סימן יח שצורם אוזן אינו נקרא שנוי ויוצא בהשבת הבהמה, עיין שם. ובמה שפירש"י עוד טעם דסתם שוורים לאו למזבח קיימי, ולא הסתפק במ"ש דאיירי בדוקין שבעין, עי' תרומת הכרי סימן שסג ובהגהות שם שהאריכו בזה.

⁴⁰ ובחזו"א ב"ק סימן מז ס"ק כא תמה שגזלן לא עדיף משומר אבירה, ויתחייב בהיזק שא"נ מדין שומר, ותירין דהתורה לא הטילה על הגזלן חיובים אחרים, כשם שפטור משכר שימוש, ועי' משפט שלום סימן ר סעיף ז. כתב בערוה"ש בשם ש"ג פ' הנוזל דמה שגזלן נפטר בהרי שלך לפניך בהיזק שאינו ניכר הוא משום תקנת השבים, או משום דגזילה לא שכיחא ולא קנסו, וצ"ע שהרי בניזקין קיי"ל דהיזק שא"נ לאו שמייה היזק מדאורייתא, והתם לא שייך תקנת השבים, ולכאורה עיקר הטעם הוא משום שהוא בכלל כעין שגול, אלא כונת היש"ג להסביר למה לא גזרו בגזלן כשם שגזרו בניזקין. במשל"מ פ"ג מה' גזילה ה"ד הוכיח לשיטת רש"י שלא אמרו שגזלן נפטר בהרי שלך לפניך אלא בדאיכא תרתי לטיבותא, שהוא א"נ וגם נעשה ממילא, אבל אם הוא היזק ניכר אף שנעשה ממילא, או שעשה בידים אף שהוא אינו ניכר חייב, דלא גרע ממטמא ומדמע שחייב אף שהוא א"נ, ומחדש עוד מסברא דאע"ג דבמטמא ומדמע אינו חייב אלא במזיד, ובשוגג פטור אף על פי שעשאו בידים, היינו דוקא כשלא בא לידו בתורת שמירה או בתורת גזילה, אלא הלך וטימא פהרות חבירו, אבל בגזלן ושומר אף בשוגג חייב, משום דבעי למיעבד השבה מעליא, וכיון שהיזק בידים לא מצי מימר הרי שלך לפניך, עיין שם, ובשער המלך חולק וסובר שאף כשעשה הגזלן אומר הרי שלך לפניך. ועי' שו"ת בית יצחק יו"ד ח"ב סימן קד אות ה. בדברי היים דיני נזקי ממון סימן יב (מבן המחבר, וחזר וכ"כ באמרי בינה דיני דיינים סימן לב) מצדד לומר דאף שגזלן נפטר בהיזק שא"נ בהרי שלך לפניך, לא עדיף ממזיק היזק שא"נ לרבנן שחייב עכ"פ מדיני שמים, ובשד"ח כללים מערכת ה' כלל צד כתב בשם עמודי אור שגזלן עכו"ם אינו נפטר בהרי שלך לפניך. בפת"ש סוף סק"א ציין למ"ש שנחלת צבי סימן שסו שאם כפר ונשבע שנתחייב בהשבה מעליא, שדעת הרא"ש שאינו נפטר בהרי שלך לפניך, אבל היש"ש סובר שגם בנשבע נפטר, ועי' משל"מ פ"ג מה' גזילה הלכה ה שהאריך בזה, ועי' נחלת צבי שם.

⁴¹ וכתב היש"ש שלא מצינו זקנה בבהמה בשיעור הימים והשנים, אלא שהזקינה וניכר תשונה שנגרעת למלאכה, דומיא דכחשה אבל בלא"ה לא, וכן מוכח בסמ"ע סק"ג

⁴² סמ"ע סק"א

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

הפירות מחצה הוי כהרקיבו כולם⁴³, וכן אם הרקיבו מקצתן אך נתקלקלה צורתן⁴⁴, אפילו נרקבו מחמת אורך הזמן. וכן יין שהחמיץ, הרי זה היזק ניכר,

גזל מטבע ונסדק, או שפסלו המלך ואינו יוצא בשום מקום⁴⁵, ה"ז היזק ניכר. וי"א⁴⁶ שאפילו פסלו המלך אומר לו הרי שלך לפניך.

כל זה אינו אלא במטבע מתכת שגם בלי הצורה שוה כסף, וכשנפסל יש לו שווי עצמאי, אבל בשטרי כסף שאין גופן ממון אלא שטר חוב על המדינה, כל שנפסלו קצת אינו נפטר ברי שלך לפניך, ומסתבר שמטבעות שבזמננו דינם כשטרי כסף, שכמעט שאין להם ערך עצמי, כי אם מחמת הצורה⁴⁷.

גזל אתרוג לפני החג ששוה הרבה, ומחזיר לו לאחר החג, י"א⁴⁸ שדינו כמטבע שנפסל ונפטר בהרי שלך לפניך. וי"א שנחשב כגרמי ואינו יכול לומר הרי שלך לפניך.

גזל סחורה ביום השוק ועבר יום השוק י"א⁴⁹ שדינו כמטבע ונפסל ונפטר בהרי שלך לפניך. וי"א שנחשב כגרמי ואינו יכול לומר הרי שלך לפניך.

⁴³ ואפשר שלמד כן גם מדברי הנ"י שפירש הטעם בהרקיבו מקצתן משום דאורחיהו בהכי, וכן משמע בחזו"א ב"ק סימן יז ס"ק טו שבמחצה אין דרך להרקיב והוי שנוי אף לבריאים, משום שטורה לברר ודרך שימושן בתערובת, ואה"נ אם הם פירות גדולים שדרך לאכלן אחד אחד צריך לפרש דרובן ומקצתן היינו בנוף הפרי. ערוך השולחן שם

⁴⁴ דכיון שאינו דומה למטבע היוצאת בהוצאה, הוי היזק ניכר (ופסקו הגאונים כוותיה), ולא דמי להמין שעבר עליו הפסד, שדומה לשאר המין שלא עבר עליו הפסד.

⁴⁵ רמ"א שם והוא כדברי רב הונא בגמרא שם (ופסקו התוס' והרא"ש כוותיה), והטעם דמ"מ לא נשתנה בנוף המטבע כלום, ואינו דומה לנסדק, והכריע הנ"י כדיעה זו, וכתב המהרש"ל שם שאפילו פסלוהו כל המלכויות בעולם, כיון שלא נשתנה בנוף המטבע הוי היזק שאינו ניכר.

⁴⁶ פתחי חושן שם הערה כה

⁴⁷ בפת"ש סק"א הביא דברי הפמ"ג באו"ח סימן תרנו סק"א שדן גזל אתרוג לפני החג ששוה הרבה, ומחזיר לו לאחר החג, אם נפטר בהרי שלך לפניך, דאפשר דשאני המין דלא שכיח ולא שייך דינא דגרמי, משא"כ באתרוג יש לחייבו מדינא דגרמי, דומיא גזל סחורה ביום השוק ומחזיר לו לאחר השוק, דפשוט שאינו נפטר בהרי שלך לפניך, ובשם שו"ת בית שמואל (אחרון) כתב דפשוט שאינו נפטר, דהכל רואים ויודעים שאתרוג לאחר החג אינו שוה באתרוג לפני החג, והפת"ש כתב דתליא בפלוגתא דגבי מטבע שפסלו המלך, וכמ"ש לעיל, וכ"כ בערוה"ש. ובשו"ת שו"מ מהר"ג ח"ג סימן לג פסק שבאתרוג חייב משום שלאחר החג ניכר שאינו שוה כ"כ,

⁴⁸ בפת"ש שם כתב דגם בגזל סחורה ביום השוק ועבר יום השוק תליא בפלוגתא זו, ועיין פתחי חושן שם הערה כז שכתב לענ"ד יש לחלק דשאני מטבע ונפסלה דלאו מעשיו גרמו להפסד, משא"כ באתרוג וסחורה שמעשיו גרמו, יש מקום לסברת הפמ"ג לחייבו מדינא דגרמי, ועוד נראה דלא עדיף משור הנסקל שדעת רוב הפוסקים שאם הסגירו בידיים לב"ד חייב, אף על פי שהיזק שא"ג הוא, וכ"כ במשפט שלום סימן ר, ועי' באורח"ה סימן תרמט ובשד"ח מערכת ד' מינים סימן ו אות ז, כללים מערכת ה' כלל קמא סימן כא שהביאו עוד כמה אחרונים שדנו בזה.

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתניהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת גיטין

הגוזל שיק ועבר זמנו באופן שאינו יכול לגבות בו, נראה שנחשב היזק ניכר, שהרי התאריך שבו ניכר⁵⁰.

ח. המבשל בשבת ... בשוגג יאכל למוצאי שבת במזיד לא יאכל עולמית ... הנוטע בשבת בשוגג יקיים במזיד יעקר

כבר התבאר במסכת כתובות דף כד. שכשם שאסור לעשות מלאכה בשבת, כך גם אסור ליהנות ממלאכה שנעשתה בה, ופרטים שונים בדבר.

אולם הנאה אסורה רק כאשר יש בה משום ממש, ולא למשל, כאשר הדליק אור בחדר מדרגות ועתה קל לו לעלות או לרדת בו, שהרי היה יכול לעלות או לרדת בלא תאורה, כלומר כאשר יש בתוצר מלאכת השבת הנאה בדבר חדש, ולא משום נוחיות יתרה⁵¹.

העושה⁵² בשבת מלאכה שאיסורה מן התורה, אם עשה בשוגג אסור לו ולכל אדם ליהנות ממנה בשבת, אבל לאחר השבת מותר ליהנות ממנה אף לעושה המלאכה מיד עם צאת השבת.

העושה בשבת מלאכה שאיסורה מן התורה, אם עשה במזיד אסור לכל אדם ליהנות ממנה בשבת. לעבריינין עצמו ולכל בני משפחתו ולכל הסמוכין על שולחנו אסור ליהנות ממנה לעולם, ואילו לאחרים, ואף למי שנעשתה עבורו, מותר ליהנות ממנה לאחר השבת, מיד עם צאת השבת.

העושה בשבת מלאכה שאיסורה מן התורה, וההנאה ממנה באה רק כעבור זמן, אחרי צאת השבת, כמו הנוטע או הזורע בשבת, אף אם עשה כן בשוגג דינו כאילו עשה במזיד, ובמוצאי שבת הוא חייב לעקור את שנטע או זרע.

⁵⁰ אלא שמסברא נראה דדמיא לשטרות, שאם אינם נגזלים נפטר בהרי שלך לפניך אפילו בהיזק ניכר, פתחי חושן שם

⁵¹ עיין ס"י רסד ס"א ברמ"א, ובמ"ב ס"ק ו' וס"י תרע"ג שעה"צ ס"ק י"א

⁵² כל זאת משמירת שבת כהלכתה מבוא פרק א אות לד

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

העושה בשבת מלאכה שאיסורה נתון במחלוקת, הגם שלפי ההלכה יש להחמיר, ובפרט כאשר זה נוגע לאיסור תורה, מכל מקום בדיעבד אין לאסור ליהנות ממנה, ומותר ליהנות ממנה אף בשבת עצמה.

העושה בשבת מלאכה שאיסורה מדרבנן, אם עשה בשוגג מותר אף לעושה האיסור עצמו ליהנות ממנה אפילו בשבת עצמה.

העושה בשבת מלאכה שאיסורה מדרבנן, אם עשה במזיד אסור לו ולכל אדם ליהנות ממנה בשבת, אבל לאחר השבת מותר ליהנות ממנה אף לעבריין עצמו, מיד עם צאת השבת. ויש שחז"ל אסרו ליהנות ממלאכה שכזו, ואף החמירו יותר מבזו שנעשתה באיסור תורה.

העושה מלאכה בשבת ומלאכתו רק גורמת שלא ישתנה המצב הקיים, אבל אין הוא נהנה הנאה של ממש מן מעשה השבת אין זה נחשב הנאה מאיסור שבת.

קטן שעשה מיוזמתו מעשה איסור בשבת, מותר ליהנות ממעשהו בשבת. אך קטן שעשה בצויו של גדול, ואפילו בצווי עקיף כגון ששאל את הקטן למה כיבית את האור והקטן נבהל והדליק, אסור ליהנות ממעשהו עד למוצאי שבת, ואז יש להמתין בכדי שיעשו.

**ט. ובשביעית בין בשוגג בין במזיד יעקר ... מפני שישראל
מונין לשביעית**

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן בן ציון ז"ל
וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

הנוטע בשביעית⁵³ בין בשוגג בין במזיד יעקור, מפני שישראל חשודין על השביעית⁵⁴, אם תאמר בשוגג יקיים, יאמר המזיד שוגג הייתי. ועוד אסור מפני מראית העין שמא יאמר הרואה בשביעית נטעו⁵⁵.

ואם לא עקר הפירות מותרין⁵⁶, וכן אם נטען גוי⁵⁷ או מכזיב ולהלן שלא כבשו עולי בבל אין צריך לעקור⁵⁸, ואם מת קודם שיעקור, מחייבין את היורש לעקור⁵⁹.

⁵³ רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק א הלכה יב

⁵⁴ בגמ' איתא הנוטע בשבת בשוגג יקיים במזיד יעקור ובשביעית בין בשוגג בין במזיד יעקור ויש ע"ז בגמ' ב' טעמים א' מפני שנחשדו ישראל על השביעית לכן קנסו שוגג אטו מזיד ולא נחשדו על השבתות, ב' שישראל מונין שני ערלה לשביעית וידעו הכל שנטעו בשביעית ויבואו להתיר נטיעה בשביעית. ויש כמה נ"מ בדבר. א' אם נטע בערב שביעית פחות מל' יום לפני שביעית דמונין שני ערלה משביעית א"כ טעם דמונין יש כאן, אבל טעם דנחשדו אין כאן שהרי בערב שביעית נטע ובוה"ז אין תוספות שביעית, עוד נ"מ אם נטע בסוף שביעית פחות מל' יום לפני ר"ה דטעם נחשדו יש כאן אבל טעם מונין אין כאן, שאין מונין כאן אלא משמינית עוד נ"מ אם מת הנוטע דלטעם חשד לא קנסו את בנו, אבל לטעם מונין שייך גם גבי בנו, עוד נ"מ בנטע אילן סרק או הבריך והרכיב באופן שמונין ערלה מהעץ הראשון, א"כ אין כאן מונין, אבל יש כאן חשד, ועיין חזו"א שביעית סי' י"ז סקכ"ה וסי' כ"ב סק"ה והנה רבנו פסק לחומרא כב' הטעמים דכאן הביא טעם דנחשדו ולקמן ספ"ג הביא טעם דמונין, אבל דעת תוס' והר"ן דבוה"ז מותר לנטוע עד ר"ה דלא קי"ל כטעם מונין דלא קי"ל כטעם דמונין. דרך אמונה שם פד

⁵⁵ רמב"ם שם פרק ג הלכה יא

⁵⁶ רמב"ם שם ודעת הרמב"ן וקצת ראשונים שהפירות אסורין עיין בר"י קורקוס ובהזו"א סי' י"ז סקכ"ה נראה דקי"ל כרבנו וכדמסיק בירו' וכ"כ רש"סין

⁵⁷ חזו"א שביעית סי' י"ז סקכ"ה וכמש"כ הראב"ד בפ"ד הט"ו

⁵⁸ וכ"ז בנוטע אבל בזורע בשביעית ויצא לשמינית אם זרעו לזרע בין זרעו בין ירקו אסור במוצאי שביעית כשאר הספיחים, ואם זרעו לירק הואיל ונלקט בשמינית בין ירקו בין זרעו מותר, זרעו לזרע ולירק זרעו אסור משום ספיחים וירקו מותר. כמבואר ברמב"ם שם פרק ד הלכה טו

⁵⁹ ואף על גב דלגבי חורש בשביעית לא קנסו בנו אחריו שאני הכא דאיכא טעמא דמונין דשייך גם גבי בנו.

הלימוד לעילוי נשמת זקני מתתיהו בן ציון ז"ל

וזקנתי נחמה בת אברהם ז"ל

תנצב"ה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>